

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 9Csp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201306
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Kollárová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2022:8720201306.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudcom Mgr. Nina Kollárová v právnej veci žalobcu: P. K., B.. XX.XX.XXXX, O. X. P., prechodne bytom 29. augusta 166/39, 058 01 Poprad, štátny občan SR, právne zast. Advokátska kancelária Mgr. Ondrej Barna, advokát, Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na tunajší súd dňa 04.05.2020 žalobu voči žalovanému o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur a náhradu trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil nasledujúcimi skutočnosťami.

V konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11C/2/2016 o uloženie povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy bol žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný, rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 11C/2/2016, z 09.11.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.12.2018 Okresný súd Poprad uložil žalovanej povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorou žalovaná chcela vymôcť plnenia, na ktoré nemala nárok a ktoré vyplývali aj z neprijateľnej zmluvnej podmienky (administratívny poplatok). Poukazuje na odôvodnenie vyššie uvedeného rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyberá:

„24. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej súčasť formulárovej úverovej zmluvy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa bez súdnej kontroly, ktorá vyplýva zo zmluvného vzťahu, ktorý obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. 26. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola nepriamo nútená dohodu o zrážkach zo mzdy podpísať, ak mala záujem uzavrieť úverovú zmluvu a tým bola nútená podrobiť sa vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich výkonu. Je potrebné zdôrazniť, že i keď dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená na samostatnom liste, formálne oddelenie textu dohody o zrážkach od úverovej zmluvy neznamená, že táto bola so žalobkyňou individuálne dojednaná. 27. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy

je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku ako je to v tomto prípade. Je potrebné dodať, že je právne irelevantné, či žalovaná využila možnosť žiadať zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok (v tomto prípade aj k realizácii došlo), dôležitou skutočnosťou je existencia napádanej zmluvnej podmienky. 28. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy z 21.5.2012 je absolútne neplatný právny úkon. 29. Súd je preto názoru, že je dôvodné uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, keď by išlo o aplikáciu neplatného právneho úkonu.“

Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Pri ochrane svojich práv musel žalobca vyhľadať právnu pomoc a následne svoje práva musel brániť v pôvodnom konaní, pričom preukázal ich porušenie. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojich práv na

súde, došlo k splneniu hypotézy vyššie citovanej právnej normy. Žalovaný proti žalobcovi aplikoval Dohodu o zrážkach zo mzdy a touto formou sa chcel na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Aplikáciou Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný mohol zamestnávateľovi žalobcu určovať výšku vykonávaných zrážok aj časovú dĺžku zrážania časti jeho mzdy, ktorá mu inak celá patrila. Sumu 500,- eur žiada priznať súdom ako primerané finančné zadosťučinenie aj vzhľadom na použitie neprijateľnej zmluvnej podmienky, nekalú obchodnú praktiku nepoctivého dodávateľa a rozpor konania žalovaného s dobrými mravmi. Požadovanú výšku finančného zadosťučinenia, s ohľadom na naplnenie všetkých funkcií tohto inštitútu, najmä však funkcie odradzujúcej, považuje za primeranú.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 28.07.2020 uviedol, že žalobca v postavení dlžníka uzatvoril so žalovaným v postavení veriteľa dňa 21.05.2012 Zmluvu o úvere Č.. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 250,- eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť späť spolu s príslušným poplatkom vo výške 242,- eur, t. j. celkovo vrátiť späť sumu vo výške 492,- eur (ďalej len „Zmluva Č.. XXXXXXXXXX“). Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej v texte len ako „ZoS“ v príslušnom gramatickom tvare) druhá veta „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Predmetné ustanovenie síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške, je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaní vedenom Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 11C/2/2016. Žalovaný má za to, že rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadné priznanie náhrady finančného zadosťučinenia za neprimerané. Podľa čl. 2 ods. 1, 2 CSP, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Žalovaný má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo - právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Podľa čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodné. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodné, vyhovujúci požiadavkám, spĺňajúci požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Ako bolo uvedené vyššie, priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného

finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochranu nie len jeho deklaráciu. Žalovaný má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprímerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobcom požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje požiadať súd, aby pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na zmluve ďalej prehlásil, že si zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok.

„Přiměřené zadosťučinění je chápáno jako nástroj k odstránění újmy nemateriálního charakteru, tedy nikoliv jako náhrada za způsobenou materiální škodu.“ K tomuto Najvyšší soud České republiky uvedol: „Právní praxe i teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“

Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce: porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi; úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti; primeranosť zadosťučinenia; zodpovedná osoba. Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade žalovaný žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah, nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských právnych vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť

každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, pokiaľ však žalobca poukazuje na skutočnosť, že sa úspešne domáhal svojich spotrebiteľských práv, na druhej strane je potrebné uviesť, že to bol žalobca, kto žiadal o úver. S poukazom na vyššie uvedené, za daného stavu a s ohľadom na opakované ľahostajné konanie žalobcu, výška uplatneného finančného zadosťučinenia nezodpovedá svojmu účelu, teda pôsobiť preventívne naprieč existujúcich spotrebiteľských vzťahov. V danom prípade nie je priznaním finančného zadosťučinenia naplnená jeho preventívna funkcia ani z toho dôvodu, že žalovaný v novovzniknutých spotrebiteľských úverových vzťahoch už niekoľko rokov nepoužíva vytýkané nedostatky. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma, sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalovaný poukázal na Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 652/2001, zo dňa 18.09.2002, Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Cdo 139/2008 zo dňa 29.04.2008. Konanie Žalobcu formou žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Žalovaný má za to, že domáhanie žalobcu primeraného finančného zadosťučinenia nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola náležitým spôsobom odôvodnená. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhuje aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

4. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur.

5. Podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

6. V zmysle citovaných zákonných ustanovení a za splnenia tam uvedených podmienok súd pristúpil k verejnému vyhláseniu rozsudku.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

8. Rozsudkom Okresného súdu Poprad (nejedná sa o rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, ako nesprávne uviedol žalovaný), č.k.11C/2/2016-134 zo dňa 9.11.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.12.2018, bolo rozhodnuté, že „I. Žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 21.5.2012 k zmluve o spotrebiteľskom úvere Č.. XXXXXXXXXX zo dňa 21.5.2012 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným. II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.“

V citovanom konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11C/2/2016 o uloženie povinnosti zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy bola teda žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná v celom uplatnenom nároku.

V odôvodnení citovaného rozhodnutia súd uviedol nasledovné:

„Súd nemal k dispozícii dohodu o zrážkach zo mzdy, nakoľko žalobkyňa uviedla, že takouto listinou nedisponuje a o skutočnosti, že sa jej vykonávajú zrážky zo mzdy sa dozvedela až od svojho zamestnávateľa. Súd vyzval žalovaného, aby predložil dohodu o zrážkach zo mzdy, žalovaný uviedol, že uvedenou dohodou nedisponuje. Súd mal preukázané, že dňa 4.9.2015 zaslal žalovaný zamestnávateľovi žalobkyne žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy, kde žiadal vykonávať mesačne zrážky zo mzdy až do úplného vyrovnania dlhu, ktorý je voči žalobkyňi vo výške 1 656,05 eur.“(bod 20. citovaného rozsudku)

„Bolo preukázané, že strany sporu dňa 21.5.2012 uzatvorili úverovú zmluvu, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 250,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v 12 mesačných splátkach vo výške 41,- eur. Dňa 21.5.2012 strany sporu uzavreli dohodu o zrážkach zo mzdy, podľa

ktorej žalobkyňa súhlasila s tým, aby sa uspokojenie pohľadávky žalovaného zabezpečilo vykonaním zrážok zo mzdy žalobkyne.“(bod 22.citovaného rozsudku)

„Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je formulárová spotrebiteľská zmluva podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súčasne s úverovou zmluvou strany sporu uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy.“(bod 23. citovaného rozsudku)

„Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej súčasť formulárovej úverovej zmluvy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa bez súdnej kontroly, ktorá vyplýva zo zmluvného vzťahu, ktorý obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.“(bod 24. citovaného rozsudku)

„Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom sa nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, úroveň informovanosti a táto situácia vedie spotrebiteľa k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich oboch. Je zrejmé, že úverová zmluva neobsahuje údaj o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, že bola uzatvorená samostatne. Je zrejmé, že v čl. II dohody o zrážkach zo mzdy je uvedené, že „dlžník má možnosť odmietnuť uzavretie tejto Dohody s tým, že ju nepodpíše“, súd dospel k názoru, že napriek uvedenému čl. II dohody o zrážkach zo mzdy žalobkyňa bola s úverovou zmluvou predložená na podpis dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa nebola poučená o tom, aký právny úkon podpisuje a nemala teda reálnu možnosť odmietnuť uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy.“(bod 25. citovaného rozsudku)

„Súd je názoru, že žalobkyňa bola nepriamo nútená dohodu o zrážkach zo mzdy podpísať, ak mala záujem uzavrieť úverovú zmluvu a tým bola nútená podrobiť sa vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich výkonu. Je potrebné zdôrazniť, že i keď dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená na samostatnom liste, formálne oddelenie textu dohody o zrážkach od úverovej zmluvy neznamena, že táto bola so žalobkyňou individuálne dojednaná.“(bod 26. citovaného rozsudku)

„Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku ako je to v tomto prípade. Je potrebné dodať, že je právne irelevantné, či žalovaná využila možnosť žiadať zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok (v tomto prípade aj k realizácii zrážok došlo), dôležitou skutočnosťou je existencia napádanej zmluvnej podmienky.“ (bod 27.citovaného rozsudku)

„Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy z 21.5.2012 je absolútne neplatný právny úkon.“(bod 28. citovaného rozsudku)

„Súd je preto názoru, že je dôvodné uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, keď by išlo o aplikáciu neplatného právneho úkonu.“(bod 29. citovaného rozsudku)

9. Ako spotrebiteľka si žalobkyňa uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní.

10. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon), v znení účinnom do 9.6.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

11. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta Zákona, v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Podľa §4 ods.8 Zákona predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZI/2007/250/20220701>> tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel

morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

13. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

15. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

16. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

17. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde, vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

18. Vo veci sp.zn.11C/2/2016 Okresného súdu Poprad sa žalobkyňa domáhala uloženia povinností žalovanému, aby sa zdržal použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 21.5.2012 ako absolútne neplatného právneho úkonu. Vo vzťahu k uplatnenému nároku mala v konaní úspech. Ukončením tohto konania bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

19. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované „nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma“, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností došlo. Žalovaný, ako to vyplýva z rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 11C/2/2016-134 prijal od žalobkyne plnenie titulom zrážok zo mzdy, na ktoré nárok nemal. Bezodôvodné obohatenie sa

žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Skutočnosť, či sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia je v tomto konaní právne irelevantná. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. K otázke dohody o zrážkach zo mzdy ako zmluvnej podmienky sa vyjadril súd vo vyššie citovanom bode 27. predmetného rozsudku. Žalobkyňa taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11C/2/2016, v ktorej spochybňoval dôvodnosť žaloby o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty do doby jeho právoplatného skončenia. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý naformuloval dohodu o zrážkach zo mzdy a snažil sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť, kedy dňa 4.9.2015 zaslal žalovaný zamestnávateľovi žalobkyne žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy, kde žiadal vykonávať mesačne zrážky zo mzdy až do úplného vyrovnania dlhu, ktorý je voči žalobkyňi vo výške 1 656,05 eur.

20. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie v požadovanej výške 500,- eur. Táto čiastka zodpovedá sume 1.164,05 eur (suma uvedená v žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy - 1.656,05 Eur mínus suma poskytnutého úveru 250,- Eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť späť spolu s poplatkom vo výške 242,- eur, t. j. celkovo vrátiť späť sumu vo výške 492,- eur - ako uviedol samotný žalovaný; súd poznamenáva, že zaplatenie uvedeného poplatku nie je predmetom tohto konania), o ktorú sa žalovaný chcel na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť s poukazaním na súčasné porušenia zákona a dobrých mravov. Takto priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 500,- eur je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy konal závažne.

21. Žalobkyňa si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnila voči žalovanému porušenie práva ustanoveného osobitným predpisom, má preto právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

22. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Podľa citovaných zákonných ustanovení priznal súd náhradu trov konania úspešnej žalobkyňi voči žalovanému v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).